



Huw Irranca-Davies AS  
Cadeirydd y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad  
Senedd Cymru  
Bae Caerdydd  
CF99 1SN

5 Gorffennaf 2022

Anwyl Huw,

Diolch am eich llythyr dyddiedig 22 Mehefin at y Prif Weinidog, y Gwir Anrhydeddus Mark Drakeford AS, ynghylch Confensiwn Cyngor Ewrop ar Atal a Threchu Trais yn erbyn Menywod a Thrais Domestig (Confensiwn Istanbul). Rwy'n ymateb gan fod y cyfrifoldeb am Drais yn erbyn Menywod, Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol (VAWDASV) yn dod o fewn fy mhortffolio.

Roeddech yn gofyn am fanylion ynghylch cyfraniad Llywodraeth Cymru at y penderfyniad i gadarnhau'r Confensiwn. Cysylltodd Rachel Maclean AS, Gweinidog Diogelu Llywodraeth y DU â mi ar 3 Mai, a dywedodd wrthyf y byddai Llywodraeth y DU yn cychwyn y trafodion cadarnhau ar gyfer Confensiwn Cyngor Ewrop ar Atal a Threchu Trais yn erbyn Menywod a Merched a Thrais Domestig. Gofynnodd i'm swyddogion adolygu'r Memorandwm Esboniadol ac ymateb erbyn 6 Mai.

Er fy mod yn croesawu cychwyn y broses hon, ac wedi ysgrifennu at Weinidogion y DU i'w hannog i gadarnhau'r confensiwn droeon, rwyf wedi codi nifer o bryderon yn ysgrifenedig i'r Gweinidog Diogelu, ynghyd â'm siom ynghylch yr amserlenni byr a gynigir i ystyried hyn mewn manylder. Mae'r pryderon hyn hefyd wedi'u trafod rhwng swyddogion Llywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU.

Mynegais fy mhryder ynghylch y cynlluniau a amlinellir ym mharagraff 9.10 o'r Memorandwm yn cynnig y dylai Erthygl 59, sy'n ymwneud â chymorth i fudwyr sy'n dioddef VAWDASV, gael ei gadw yn ôl. Tynnais sylw at fy siom ynghylch y ffaith na chydabuwyd trafferthion menywod mudol ar wyneb Deddf Cam-drin Domestig 2021 a'm bod unwaith eto'n siomedig o weld na fydd y dioddefwyr a'r goroeswyr hyn yn derbyn cefnogaeth na darpariaeth ddigonol o fewn y broses o gadarnhau Confensiwn Istanbul.

Y rheswm a nodwyd ar gyfer cadw'r mater yn ôl oedd y gwerthusiad sy'n mynd rhagddo o gynllun peilot Cymorth i Ddioddefwyr Mudol y Swyddfa Gartref. Er bod Llywodraeth Cymru

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:  
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay  
Caerdydd • Cardiff  
CF99 1SN

[Gohebiaeth.Jane.Hutt@llyw.cymru](mailto:Gohebiaeth.Jane.Hutt@llyw.cymru)  
[Correspondence.Jane.Hutt@gov.wales](mailto:Correspondence.Jane.Hutt@gov.wales)

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

yn croesawu'r cynllun hwn, a'm bod yn falch o weld bod y cynllun wedi'i ymestyn, rwyf o'r farn bod y cynllun peilot yn edrych ar sut mae dioddefwyr a goroeswyr mudol yn cael eu cefnogi, yn hytrach nag os ydynt yn cael eu cefnogi. Nid wyf yn gweld bod y cynllun peilot yn rheswm derbyniol dros gadw Erthygl 59 yn ôl.

Mae hyn yn mynd yn groes i ddull gweithredu 'Cenedl Noddfa' Llywodraeth Cymru. Mae ein dull gweithredu ni yn cydnabod yr heriau a'r caledi penodol a wynebir gan fenywod sy'n ffoaduriaid, yn fudwyr ac yn geiswyr lloches sy'n ffoi rhag VAWDASV, a'i nod yw darparu cymorth a chefnogaeth i'w galluogi i ailadeiladu eu bywydau yng Nghymru. Yng ngoleuni hyn, galwais ar Lywodraeth y DU i wyrdroi'r penderfyniad hwn i sicrhau bod dioddefwyr a goroeswyr mudol yn cael eu cydnabod a'u cefnogi fel y bwriadwyd gan y Confensiwn.

Mae Llywodraeth yr Alban yn cefnogi ein safbwynt ni, ac ysgrifennodd y Gweinidog Cydraddoldeb a Phobl Hŷn, Christina McKelvie MSP hefyd at y Gweinidog Diogelu i fynegi pryderon tebyg.

Roeddech yn gofyn hefyd a yw cyfraniad Llywodraeth Cymru yn cael ei ddisgrifio'n gywir yn y Memorandwm Esboniadol. Fel rhan o'm hymateb i'r Gweinidog Diogelu, nodais fy mhryderon ynghylch paragraff 10.2 yn y Memorandwm sy'n cwmpasu Erthyglau o fewn y Confensiwn yn ymwneud â materion a gadwyd yn ôl a materion datganoledig. Mae Adran 10 o'r Memorandwm yn ymwneud ag Ymgynghori, ac nid cymhwysedd deddfwriaethol. Gofynnais i'r paragraff hwn gael ei ddileu, neu, fel dewis arall, y dylid rhoi digon o amser i'm swyddogion gynnal dadansoddiad manwl o'r Confensiwn drwy'r lens cymhwysedd. Ni wnaeth Llywodraeth y DU gytuno i hyn ac felly cadwodd Llywodraeth Cymru ei safbwynt ar gymhwysedd deddfwriaethol yn ôl.

Yn ogystal, yn eich llythyr, roeddech yn gofyn sut y mae Llywodraeth Cymru yn cyflawni ei dyletswyddau o dan y Confensiwn, ar gyfer pob un o'r erthyglau sy'n ymwneud â meysydd datganoledig a nodir yn y Memorandwm Esboniadol. Bob blwyddyn mae'r DU yn cyhoeddi [adroddiad cynnydd](#) sy'n crynhoi ein cydymffurfiaeth â'r Confensiwn. Mae'n amlinellu cynnydd Llywodraeth y DU a'r gweinyddiaethau datganoledig.

Ar ben hynny, mae ein [Strategaeth Genedlaethol ar Drais yn erbyn Menywod, Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol 2022-2026](#) yn nodi sut rydym yn mynd i'r afael â VAWDASV yng Nghymru. Er bod y Confensiwn yn gosod safonau gofynnol i atal trais yn erbyn menywod, diogelu dioddefwyr ac erlyn y rhai sy'n gyfrifol, drwy gyflawni ein strategaeth rydym yn bwriadu mynd y tu hwnt i'r safonau gofynnol hyn a gwneud ein cyfraniad i drechu'r epidemig byd-eang o VAWDASV.

Rydym wedi ymrwymo i weithio gyda Llywodraeth y DU i gadarnhau'r Confensiwn, ond mae'n rhaid i'r broses hon hefyd ddod o hyd i atebion a all fynd i'r afael â'r anghydraddoldebau a wynebir gan fudwyr sy'n ddi-dioddefwyr a goroeswyr VAWDASV.

Yn gywir,



**Jane Hutt AS/MS**  
Y Gweinidog Cyfiawnder Cymdeithasol  
Minister for Social Justice